

VÝKLAD ZMIEN PRAVIDIEL VOLEJBALU SCHVÁLENÝCH KONGRESOM FIVB V ROKU 2024

Účinné od 1. 1. 2025

V súťažiach CEV od 15. 4. 2025

V súťažiach SVF od súťažného ročníka 2025/2026

Aktualizácia – 25. 8. 2025 (str. 13)

CLONA

Cieľ: podporiť FAIR PLAY obmedzením možnosti hráčov podávajúceho družstva dvíhať ruky nad úroveň hlavy až do momentu, kedy lopta preletí rovinu siete

Dôvod zmeny

- Počas posledných rokov sme zaznamenali nárast spôsobov, akými sa tímy snažia využiť taktiky a techniky na skrytie podávajúveho hráča a dráhy letu lopty. Týmto spôsobom sa pokúšajú získať nespravodlivú výhodu oproti súperovi.
- Takéto konanie nie je v súlade s princípmi *fair play*.
- Úprava pravidiel a výkladu pravidiel smeruje k snahe eliminovať takéto správania a posilniť *fair play*.

POKYNY ZO SMERNÍC A VÝKLADU PRAVIDIEL

Prvý rozhodca musí počas vykonávania podania venovať pozornosť cloneniu, keď hráč alebo skupina hráčov podávajúceho družstva, mávajúc rukami, skákaním alebo pohybom do strán alebo zoskupením, bráni súperovi vidieť podávajúceho hráča a dráhu letu lopty, kým lopta neprekročí vertikálnu rovinu siete. Ak je teda lopta po podaní jasne viditeľná po celej jej dráhe letu, až kým neprejde cez sieť k súperovi, nemožno to považovať za clonu. Rozhodcovia musia pozornejšie sledovať zámer družstiev vytvoriť clonu a od začiatku stretnutia zabrániť tomu, aby družstvá zneužívali pravidlo o clone s výhovorkou „taktická stratégia“.

Preto, keď je družstvo JASNE ZOSKUPENÉ s úmyslom cloniť alebo hráči stoja s rukami nad úrovňou hlavy (môžu si však chrániť hlavu z bezpečnostných dôvodov, ale nesmú zdvihnúť ruky nad hlavu), rozhodca môže upozorniť podávajúce družstvo zapískaním na píšťalku, aby sa hráči rozostúpili, a ak tak neurobia, 1. rozhodca MUSÍ po podaní ODPÍSKAŤ CLONU.

Je potrebné, aby VŠETCI rozhodcovia uplatňovali tieto pokyny od začiatku stretnutí, aby sa zvrátil tento trend ovplyvňujúci *fair play*.

SAMOTNÉ ZNENIE PRAVIDLA

Pravidlo z roku 2024

12.5.1 Hráči podávajúceho družstva nesmú individuálnou ani kolektívnou clonou súperovi zakrývať úder do lopty pri podaní a dráhu letu lopty. (12.5.2)

12.5.2 Hráč alebo skupina hráčov podávajúceho družstva vytvára clonu, ak počas výkonu podania máva pažami, skáče alebo sa pohybuje do strán alebo stoja v skupine za účelom zakryť úder do lopty pri podaní a dráhu letu lopty do momentu, kedy lopta dosiahne vertikálnu rovinu siete. Ak je jedno z toho viditeľné pre prijímajúce družstvo, nejde o clonu. (12.4, obr. 6)

Pravidlo 2025

Doplnenie:

12.5.3 Ktorýkoľvek hráč podávajúceho družstva má zakázané dvíhať ruky nad hlavu pri podaní do momentu, kedy lopta dosiahne vertikálnu rovinu siete.

Prvý rozhodca môže napomenúť (upozorniť) družstvo prostredníctvom kapitána v hre, ak má podozrenie, že ide o úmyselné clonenie.

VYSVETLENIE

Pamätajte, že účelom tejto úpravy pravidiel je **PODPORIŤ** princíp **FAIR PLAY**:

Hráči si aj naďalej môžu chrániť zadnú časť hlavy umiestnením rúk za hlavu, ale **NESMÚ** zdvihnúť ruky nad hlavu, kým lopta nepreletí rovinu siete.

Platí to aj v prípade, keď nie sú zoskupení v „cloniacej“ pozícii.

Napr. nie je dôvod, aby hráč v pozícii 5 alebo 6 mal stáť s rukami zdvihnutými nad hlavou.

Rozhodcovia neboli nikdy obmedzovaní tým, aby upozorňovali družstvá, že im hrozí clonenie. Toto pravidlo, posilňujúce možnosti prvého rozhodcu riadiť zápas týmto spôsobom, by malo byť preto vítané a malo by umožniť menej nevysvetliteľných prerušení hry alebo úmyselných clonení.

Všimnite si, že ide o **DOPLNOK** k existujúcim pravidlám o clone.

Poznámka: Ak by lopta po podaní letela povedľa voľne zoskupených hráčov súpera bez zdvihnutých rúk alebo hráčov, ktorí si len menia pozície, prijímajúci hráč bude môcť vidieť loptu hneď po údere pri podaní. Toto preto nie je clona.

LOPTA LETIACA POPRI STÍPĚ (PRAVIDLO O PRIESTORE PRELETU)

CIEĽ: Vysvetlenie pravidiel 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2, 10.1.2.3

Dôvod zmeny

- Doteraz, keď lopta smerovala do súperovej voľnej zóny, musel 1. rozhodca pred odpísaním konca rozohrávky počkať, kým sa lopta definitívne neocitla mimo hry – a to aj v prípade, že lopta už nemohla byť odohraná cez priestor preletu.
- Toto v podstate nemalo zmysel.
- Takže úprava znenia týchto pravidiel je navrhnutá tak, aby umožnila uplatňovanie zdravého rozumu prvého rozhodcu zapísať dokončenie rozohrávky skôr a urýchliť tým hru.

PRAVIDLO 10

10.1.2 Ak lopta **po prvom odbití družstva** celým objemom úplne alebo čiastočne preletí zvislú rovinu siete vonkajším priestorom do súperovej voľnej zóny, môže sa zahrať späť v rámci odbití družstva za podmienok, že: (9.1, obr. 5b)

10.1.2.1 sa hráč nedotkne súperovho poľa, (okrem pravidla 11.2.2.1)

10.1.2.2 nazad zahraná lopta preletí zvislú rovinu siete opäť úplne alebo čiastočne vonkajším priestorom na tej istej strane ihriska. (11.4.4, obr. 5b) – **ak nie lopta je mimo hry**. Súper nesmie brániť tejto akcii

10.1.2.3 lopta letiaca do voľnej zóny súpera úplne alebo čiastočne vonkajším priestorom po druhom alebo treťom odbití družstva už nemôže byť odohraná a bude posúdená ako lopta mimo ihriska v momente, keď preletí zvislou rovinou siete.

VYSVETLENIE

Ako už bolo uvedené, v rámci existujúceho znenia pravidiel nemalo zmysel povoliť tretie odbitie vo voľnej zóne súpera, pretože by bolo nemožné, aby tento úder prešiel do súperovho ihriska priestorom preletu.

Úprava pravidla umožňuje prvému rozhodcovi odpísať loptu mimo hry a ušetriť tak drahocenný čas, ako aj predísť zmätku počas zápasu.

POSTAVENIE

CIEĽ: Posilniť obranu a umožniť dlhšie rozohrávky

Dôvod zmeny

- Z analýzy hry je zrejmé, že útok dominuje nad obranou, a to v pomere cca 70 % ku 30 %.
- To znamená, že hra sa stáva sériou strát, pretože prvý útok prijímajúceho družstva je do značnej miery rozhodujúci a vyhráva rozohrávku.
- Aby bolo možné zmeniť tento pomer, považovalo sa za potrebné poskytnúť podávajúcemu družstvu príležitosť zorganizovať si obranu skôr – a najlepším spôsobom by mohlo byť ponechanie väčšej voľnosti pri postavení hráčov počas podania.
- Poznámka: Prijímajúce družstvo dostalo počas posledných rokov väčšiu voľnosť pri posudzovaní postavenia hráčov a ich zmeny, preto toto družstvo nebude profitovať z úplného uvoľnenia pohybu hráčov.

ZNENIE PRAVIDLA

7.4 Postavenie (obr. 4)

V **momente nadhodenia lopty pri podaní** musia hráči oboch družstiev (s výnimkou podávajúceho) stáť na svojej polovici ihriska. **Hráči prijímajúceho družstva musia byť počas nadhodenia lopty pri podaní v správnom postavení.** (7.6.1, 8.1, 12.4)

Hráči podávajúceho družstva však môžu počas nadhodenia lopty pri podaní zaujať ľubovoľné postavenie.

Postavenie hráčov je očíslované nasledovne:

Poznámka: Pravidlá 7.4.1.1 – 7.4.3.2 zostávajú nezmenené.

7.4.4 Po **nadhodení** lopty pri podaní sa hráči **oboch družstiev** môžu premiestňovať a zaujať akékoľvek postavenie vo svojom poli a vo voľnej zóne.

V súťažiach FIVB, CEV a SVF sa od súťažného ročníka 2025/2026 testuje zmena pravidla – moment úderu do lopty je nahradený momentom nadhodenia lopty pri podaní.

VYSVETLENIE

- Pamätajte, že účelom pravidla je „posilniť obranu“ – inými slovami, dať podávajúcemu družstvu príležitosť brániť sa proti prvému útoku súpera.
- Týmto spôsobom sa rovnováha medzi útokom a obranou posunie od útočiacej strany a bude potenciálne menej strát. Podávajúce družstvo bude lepšie pripravené brániť sa proti prvému útoku súpera.

POSUDZOVANIE „ČISTOTY“ ODBITIA

CIEĽ: Umožniť dlhšie rozohrávky

Zmena interpretácie

Nová interpretácia „čistoty“ odbitia

9.2.3 Lopta sa môže dotknúť rôznych častí tela za predpokladu, že kontakty prebehnú súčasne. **Pri prihrávaní lopty medzi spoluhráčmi použitím odbitia prstami, sú povolené po sebe idúce kontakty s loptou v rukách za predpokladu, že nastanú počas jednej akcie.**

Dokončené útočné údery po druhom alebo treťom odbití vykonané týmto spôsobom alebo viditeľne oddelené po sebe idúce kontakty sa posudzujú ako chyba - „dvojitý dotyk“.

Nečisté alebo „škaredé“ odbitia: v zásade nie sú po sebe idúce nezávislé dvojité kontakty, NIE SÚ preto CHYBOU.

Následné kontakty: Lopta vyklzne hráčovi z rúk a zasiahne hlavu, to je dvojitý dotyk a preto pri druhom a treťom odbití CHYBA (pri prvom, pokiaľ ide o následný dotyk v jednej akcii, je to povolené, a to aj keby lopta letela k súperovi).

Zhrnutie:

Táto nová interpretácia sa uplatňuje len pre lopty hrané ako prihrávky/nahrávky v rámci odbití družstva (*internal passes*); neuplatňuje sa, keď je lopta hraná smerom na alebo do súperovej polovice ihriska. Tieto útočné údery sa budú naďalej posudzovať rovnakým spôsobom ako doteraz.

Chytené alebo potiahnuté/hodené lopty sa naďalej považujú za chyby.

Existujúca interpretácia (t.j. stále v platnosti)

- **Chytená, držaná a hodená lopta sú zakázané pri ktoromkoľvek odbití**
- **Jasne oddelené po sebe idúce dotyky je treba odpísať ako chybu**

VÝKLAD ZMIEN PRAVIDIEL VOLEJBALU SCHVÁLENÝCH KONGRESOM FIVB V ROKU 2024

Účinné od 1. 1. 2025

V súťažiach CEV od 15. 4. 2025

V súťažiach SVF od súťažného ročníka 2025/2026

